

Sygn. akt II Cz 886/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Aleksandra Żurawska

Piotr Rajczakowski

po rozpoznaniu w dniu 10 września 2015 r. w Świdnicy na posiedzeniu niejawnym zażalenia wnioskodawcy (...) Bank S.A. we W. na postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt I Co 1210/15, w sprawie przy udziale dłużnika A. W.

o ponowne wydanie tytułu wykonawczego

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

(...)(...)(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 12 czerwca 2015 r., Sąd Rejonowy oddalił wniosek (...) Bank S.A. we W. o ponowne wydanie tytułu wykonawczego. Zdaniem Sądu, następca prawny wierzyciela (...) Banku (...) S.A. we W., na rzecz którego została nadana klauzula wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, nie ma legitymacji do występowania z żądaniem wydania ponownego tytułu wykonawczego, gdyż w pierwszej kolejności powinien on uzyskać klauzulę wykonalności na swoją rzecz, na podstawie przepisu art. 788 kpc. Nadto Sąd Rejonowy przyjął, że okoliczność utraty tytułu wykonawczego należy jednak udowodnić, czego wnioskodawca nie uczynił. Do wniosku nie został bowiem dołączony nawet dowód nadania tytułu egzekucyjnego do komornika.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca (...) Bank S.A. we W., wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie wniosku, podniósł że na podstawie art. 494 § 1 ksh, z dniem połączenia (...) Bank S.A. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki (...) Bank (...) S.A., co oznacza, że następuje tzw. sukcesja uniwersalna. W celu wykazania tej okoliczności, jak podnosił skarżący, do wniosku dołączono KRS skarżącego, gdzie w dziale 6, rubryce 4 zawarto wpis o treści: „połączenie w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh, poprzez przejęcie całego majątku (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. (...)”. Wydruk ten, na podstawie art. 4 pkt 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowy, ma moc zrównaną z mocą dokumentów wydawanych przez Centralną Informację, o których mowa w ust. 3. Ponadto skarżący podnosi, że art. 794 kpc, nie zawiera żadnych ograniczeń dowodowych, a w szczególności nie nakłada na wierzyciela obowiązku przedstawienia dokumentu stwierdzającego utratę tytułu. Dołączył on przy tym „oddruk” wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia 7 maja 2009 r., wraz z tytułem wykonawczym skierowane do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku, Z. O..

Sąd Okręgowy zważył. Zażalenie podlegało oddaleniu. Zasadą jest, że sąd wydaje wierzycielowi tylko jeden tytuł wykonawczy, który podlega wykonaniu, jednakże, zgodnie z treścią art. 794 kpc, w razie jego zaginięcia lub zniszczenia wierzyciel może wystąpić o wydanie ponownego tytułu wykonawczego, co następuje na mocy postanowienia sądu. W postępowaniu tym sąd bada, czy nastąpiła utrata tytułu i kończy się ono postanowieniem odmownym,

jeśli zostanie ustalone, że tytuł istnieje, gdy natomiast sąd ustali, iż nastąpiła utrata tytułu, to wówczas wydaje postanowienie uwzględniające wniosek. Należy zaznaczyć, że samo tylko powołanie się wierzyciela na fakt utraty tytułu wykonawczego jest niewystarczające. Wykazanie utraty tytułu wykonawczego, stanowiące podstawę wniosku o ponowne jego wydanie, spoczywa na wierzycielu, z tego bowiem faktu wierzyciel wywodzi swoje uprawnienie do ponownego uzyskania, w zamian utraconego, tytułu wykonawczego (art. 6 kc). Zgodzić się należy ze skarżącym, że przepis ten nie zawiera żadnych ograniczeń dowodowych, a w szczególności nie nakłada na wierzyciela obowiązku przedstawienia dokumentu stwierdzającego utratę tytułu. Z powyższych względów, wniosek wierzyciela o ponowne wydanie tytułu wykonawczego zamiast utraconego, podlega rozpoznaniu na rozprawie (na której obecność wnioskodawcy jest szczególnie pożądana), co stanowi wymóg szczególny dla tego postępowania, gdyż w postępowaniu klauzulowym sąd co do zasady rozpoznaje sprawę na posiedzeniu niejawnym (art. 766 kpc).

Zażalenie jest jednak niezasadne ze względu na trafnie wskazany przez Sąd pierwszej instancji brak legitymacji po stronie wnioskodawcy i już tylko z tej przyczyny wniosek podlegał oddaleniu, a skutkiem tego inne względy co do jego zasadności, były bez znaczenia. Zbędnym zatem jest odnoszenie się do kwestii wykazania samej utraty tytułu. Istotą problemu zaistniałego w sprawie jest bowiem przede wszystkim ocena, czy wobec połączenia spółek na podstawie art. 492 § 1 pkt 1 ksh, bank przejmujący, bez uzyskania tytułu wykonawczego na swoją rzecz, jest uprawniony do składania wniosku o wydanie tytułu w miejsce utraconego. Na tak postawione pytanie, w ocenie Sądu Okręgowego, należy udzielić odpowiedzi negatywnej, gdyż w przeciwnym razie to de facto na organie prowadzącym postępowanie egzekucyjne (Komorniku) spoczywałaby kontrola uprawnień wierzyciela, co stałoby w sprzeczności z treścią art. 804 kpc i art. 825 pkt 3 kpc, zgodnie z którymi organ egzekucyjny nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, a w razie oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego (a zatem gdy egzekucja ma być prowadzona na rzecz innego podmiotu, aniżeli w nim wskazanego), umarza on postępowanie. Podstawową zasadą, ustanowioną w art. 788 kpc, jest to, że za każdym razem w razie przejścia uprawnienia lub obowiązku na inną osobę po powstaniu tytułu egzekucyjnego, lub w toku sprawy przed jego wydaniem, sąd nadaje klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Odstępstwa od tej reguły wymagają wyraźnej podstawy prawnej przyznającej organowi egzekucyjnemu samodzielną kompetencję do ustalania zmiany osoby wierzyciela lub dłużnika. Przepisem takim jest np. art. 819¹ § 2 kpc, nie mający jednak zastosowania w rozpoznawanej sprawie. Podobnie nie zawierają takiego wyjątku przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 128), regulujące jedynie możliwość prowadzenia egzekucji przeciwko osobie trzeciej, gdy przejmie ona dług wynikający z czynności bankowej (art. 98 ust. 1 powołanej ustawy; zob. też wyrok SA w Warszawie z 17.11.2014 r., I ACa 709/14, wyd./el. Lex nr 1621237). Analogiczny pogląd został wyrażony przez Sąd Najwyższy, który wskazał, że jeżeli po wszczęciu egzekucji, której podstawą jest bankowy tytuł egzekucyjny zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, doszło do połączenia banków przez przeniesienie całego majątku banku przejmowanego na bank przejmujący, na podstawie art. 124 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe w związku z art. 492 § 1 pkt 1 ksh, sąd nadaje klauzulę wykonalności na rzecz banku przejmującego, na zasadzie art. 788 § 1 k.p.c. (zob. uchwałę i uzasadnienie SN z 26.06.2014 r., III CZP 46/14, wyd./el. Lex nr 1477412). Konkludując, należy wskazać, że wnioskodawca prawidłowości swojej argumentacji błędnie upatruje jedynie w treści samego art. 492 § 1 pkt 1 ksh, który może stanowić co najwyżej materialnoprawną podstawę należycie uzasadnionego wniosku o nadanie klauzuli na jego rzecz, a dopiero następnie, gdy takim orzeczeniem wykaże, że uprawnienie wynikające z tytułu egzekucyjnego przeszło na jego rzecz, będzie legitymowanym do złożenia wniosku w trybie art. 794 kpc.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 zd. 1 kpc, orzekł jak w postanowieniu.

(...) (...) (...)